

sælge; thi man kan ikke sælge til næste Aar i en større Udstrækning, end man kunde gjøre, naar man driver Fabricationen i sin fulde Udstrækning; naar man er kommen til det Måal, at man vil realisere Fabrikken, saa skal man realisere den strax, saa skal man standse Fabricationen, og saa skal man sælge, hvad der er at sælge; men, saalange indtil man vil realisere den, saa skal man drive den i sin fulde Udstrækning; thi derved frembringer man den størst mulige Indtægt og dækker paa den fuldstændigste Maade Udgiften. (En Stemme: Det er rigtigt). Da man nu til næste Aar ikke vil realisere heelt, men vil fortsætte Fabricationen for en Deel, saa er det at jeg har tilraadet, at man skulde fortsætte Fabricationen i sin fulde Udstrækning, da dette ikke koster Statskassen Noget, og man derimod derved vinder, at Regjeringtn faaer Leilighed til at overveie, paa hvilken Maade en endelig fuldstændig Realisation hensigtsmæssigst vil kunne skee fra Begyndelsen af det næstfølgende Finantsaar, og man vilde da tillige faae Leilighed til at overveie, om der ikke kunde virkes Noget i den Retning, som jeg antydede. Naar den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Tscherning), ved at vende og dreie det, jeg ansførte derom, paa Hovedet og paa Benene, forvirrede sig selv saaledes, at han erklærede, ikke paa nogen Maade at kunne forstaae, hvorledes en Fabrication af Leerverar kunde have Indflydelse paa andre Fabricationer, og som jeg eksempelsviis nævnte Tilvirking af Trævarer, saa gjør det mig ondt i en vis Henseende, fordi jeg altid har staaet i den Formening, at den ærede Rigsdagsmand havde en klar Indsigt i, hvorledes de forskjellige Industriegrene indvirke paa hinanden, og hvorledes Udviklingen i visse almindelige Retninger og navnlig i alt, hvad der vedkommer udvortes skjønne Former, har væsentlig Indflydelse paa mange Industriegrene, der forarbejde høist forskjellige Materialier. Dette har navnlig vlist sig her i Landet, hvor et af de store Fortrin, som vor indenlandske Industri, navnlig Gaandværksdriften, har, fremfor en lignende i de fleste andre europæiske Lande, er det, at den udmærker sig ved en god og fuldkommen Smag i ydre Former, hvilket har

skaffet den en stor Anseelse ikke alene i Indlandet, men ogsaa i Udlandet endogsaa i de industrielle Henseende meest udviklede Lande, og dette skyldes vi netop væsentlig, at vi have havt forskellige Anlæg, som have gjort sig det til Hovedopgave, at virke for saadanne smukke Formers Tilveiebringelse. Jeg nævnte før til Exempel Træarbejder, jeg kunde nævne Metalarbejder og mange andre; der gaaer i denne Henseende den samme Virkning igjennem alle disse forskellige Industriegrene. Det var det, jeg før hentydede paa, nemlig at det vilde være ønskeligt, at man kunde bevare denne gavnlige Virkning, og det har undret mig, at den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Tscherning) ikke kunde indsee dette, hvori jeg troede, at han havde en almindelig Indsigt. Det er fuldkommen Misgjendelse af, hvad der virkelig foregaaer i denne Henseende, naar man ikke vil see det Sammenhæng, som er i den af mig antydede Retning, og naar man ikke vil anerkjende Vigtigheden af, at den Virksomhed, som fra Statens Side i den Henseende er udviklet, saavidt muligt for Fremtiden kan vedligeholdes, naar det ikke skulde være forbundet med overdrevne store Udgifter eller med Dpoffrelse af andre vigtige Formaal.

Indenrigsministeren: Der er nogle faa Bemærkninger, som jeg troer endnu at burde fremsætte, navnlig foranlediget ved det Foredrag, vi nylig hørte af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Tscherning). Det forholder sig vistnok saaledes, som af ham ansført, at Porcellainsfabrikken her i Kjøbenhavn har et noget vanskeligt Standpunkt; man kan ingenlunde oversee de Vanskeligheder, som af ham ere fremsførte, og som netop have stor Vægt, naar der er Spørgsmaal om at betragte Fabrikken som en Statsanstalt. Er der Spørgsmaal om det, saa er Hovedhindringen den, at, naar man vil kaste sig over Forarbejdelsen af det Simple, saa har man ikke et Formaal, som det synes værdigt for Staten at anvende særdeles Midler paa, og kaster man sig paa særdeles fine Compositioner, saa er Markedet meget indskrænket; men med al Anerkjendelse deraf nærer jeg dog den Anskuelse, at det vilde være muligt at opretholde en Porcellainsfabrik her paa dette Stand-